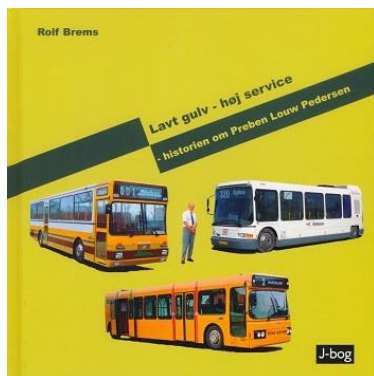

Ny bog: Lavt gulv - høj service - historien om Preben Louw Pedersen

Af Thomas de Laine

En ny bog fortæller om en idérig mand ved navn Preben Louw Pedersen og hans bedrifter inden for udviklingen af moderne busser. Læseren kan meget vel have set navnet før, men ellers gør bogen det tydeligt, at han spillede en stor rolle i at skabe de busser, der satte deres præg på busscenen i særligt 1990'erne. Og at hans indflydelse også rakte ud over landets grænser.

Preben Louw Pedersen valgte at uddanne sig til ingeniør (i stedet for at blive musiker, men der gemmer sig en lille oplysning til jazzfolket i bogen) og var bl.a. forbi Vognfabrikken Scania i Randers og Aabenraa Karrosserifabrik, som Scania i 1970'erne opkøbte og gjorde Preben Louw Pedersen til direktør for. Men det var, da han fik mere frie tøjler, at hans mange ideer for alvor blev til virkelighed.

Preben Louw Pedersen brød nemlig med Scania og Aabenraa for at etablere sin egen busfabrik i Sønderjylland under navnet Alubus. Denne virksomhed byggede, som navnet antyder, busser af aluminium, men der blev gået mindre traditionelt til værks end i Aabenraa og hos Scania på samme tid. Alubus havde dog på flere måder ikke heldet med sig - bl.a. ville Volvo ikke levere chassiser til firmaet, sådan som Preben Louw Pedersen havde håbet, og efter kun et par år gik Alubus konkurs. Bogen har en mængde fotos, prospekter, annoncer og tegninger fra Alubus, og det inkluderer bl.a. nogle interessante eksempler på, hvordan Alubus arbejdede på at blive "opdaget" som busleverandør.

Efter konkursen rykkede Preben Louw Pedersen til Leyland-DAB i Silkeborg. Her skulle han ikke være direktør, men udviklingschef. Hos DAB arbejdede man på det tidspunkt på at opfylde Århus Sporvejes ønske om "en bus uden hjul og motor", altså en bus med lavt, fladt gulv i fuld længde, og han fik lavet løsningen med at rykke hjulene ud i hjørnerne, "stable" motor osv. bagest ovenpå baghjulene og desuden gøre disse medstyrende. Dermed var "Travolatoren" til Århus Sporveje født.

Selvom denne "serie 10", som Travolatoren kaldtes, aldrig blev til en serie, så kom den til at danne basis for DAB-servicebussen, serie 11, som blev ganske udbredt her i landet og ydermere eksporteret til en række andre lande i flere varianter. Og erfaringerne blev naturligvis brugt, da DAB i 1992 introducerede sin mere almindelige lavgulvsbus, serie 15, som blev bygget i flere end 600 eksemplarer gennem det meste af 1990'erne. Også DAB-perioden er rigt illustreret med fotos, salgsmateriale, tegninger osv.

Bogen om Preben Louw Pedersen er skrevet af *Rolf Brems*, der i en årrække har leveret artikler om jernbaner såvel som om busforhold, bl.a. til Magasinet Bus og Busbladet. I hans arbejde med bogen har Rolf Brems interviewet flere personer rundt om Preben Louw Pedersen, heriblandt hans kone Inge og DABs daværende direktør Orla Madsen og Erik Christensen. For desværre døde Preben Louw Pedersen tidligt og kunne ikke (direkte) medvirke i bogens tilblivelse. Man fornemmer i bogen, at Preben Louw Pedersens mange ideer og ihærdighed både har været imponerende og til tider udmattende for personer omkring ham. Bogen er således især et portræt af manden, men fortæller sekundært om hans tekniske frembringelser. Den er udgivet af J-bog og er på 68 sider, der alle er i farver.

Preben Louw Pedersens busser på museum

Når man har læst bogen, og samfundet i øvrigt er lukket op igen, kan man eventuelt tage nogle af Preben Louw Pedersens konstruktioner i øjesyn. Flere af dem findes nemlig bevaret på museer.

Fra Alubus er der en LB 29-011-midibus på Danmarks Busmuseum i Skælskør. Og Travolatoren til Århus Sporveje, Danmarks første "rigtige" lavgulvsbus, befinder sig på Sporvejsmuseet Skjoldenæsholm. Servicebussen er endda blevet fundet værdig til bevaring uden for landets grænser, hvor sporvejsmuseet i Liège i Belgien har en af dem, der blev bygget til eksport og oprindeligt kørte i Dordrecht i Holland.

Rolf Brems: Lavt gulv - høj service - historien om Preben Louw Pedersen. Udgivet af J-bog, Ishøj, februar 2021. ISBN 978-87-970772-3-8. 68 sider i stiv indbinding, mange illustrationer. Pris: ca. 195 kr.